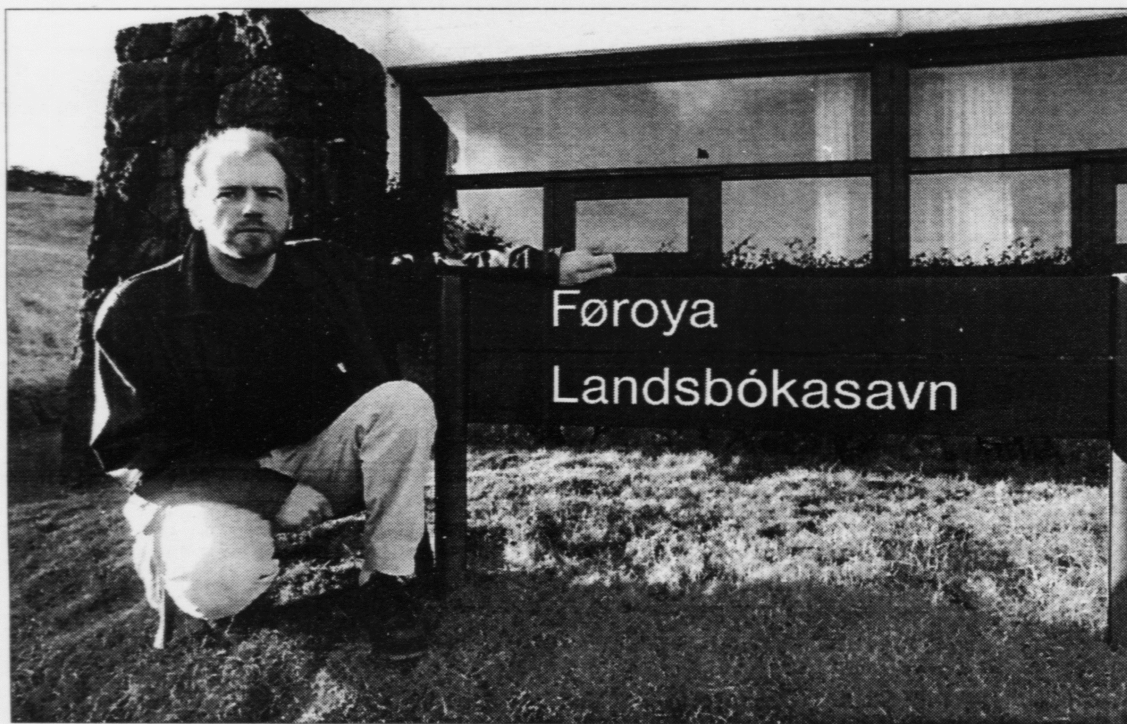

Martin Næs, landsbókavørður:

Føroyingar eru eitt lesandi fólk

Nýggja tøkkin við teldum og Interneti hevur als ikki verið ein kappingarneyti til bókasøvnini. Tvørturímóti hevur hesin hentleiki økt munandi um tilboðini til ein alsamt vaksandi kundaskara

Martin
Næs
landsbókavørður

Herfyri kom ársfrágreiðingin hjá Føroya Landsbókasavni fyri 1996 út. Henda frágreiðing er ikki eins umfangandi og tær undanfarnu, og hartil náddi hon júst at koma út, áðrenn 1997 var farið aftur um bak.

Men hetta hevur sína frágreiðing.

Doyðurin hevur nevniliga verið lagdur á, at leggja bókaheiti inn á eina telduskipan. Hetta hevði m.a. við sær, at landsbókasavnið var afturlatið 9 vikur í fjør.

Arbeiðið hevur tó tikið væl longri tíð, og longu fyrri sjei árum síðani byrjaðu fyrirreikingarnar til hetta stórarbeiði, ið nevnda innlesing jú er.

Samlaðu heiti á landsbókasavninum liggur um tæ 130.000, og hesar 9 vikurnar í fjør summar vórðu ikki minni enn umleið 60.000 heitið lögð inn á

telduskránnu. Framman undan var nakað lagt inn, so í dag eru eini 70.000 heiti av teimum 130.000 inni á telduskránni.

Nógva vitjan

Í ársfrágreiðingini stendur nágreiniliga at lesa, hvussu nógv fólk hava lánt bókur í 96, og hvussu nógvar bókur vórðu útlántar. Sumuleiðis ber til at samanbera við tølunum fyri 1995, og her er ein týðilig øking at siggja.

Socialurin hevur tosað við Martin Næs, landsbókavørð og Óluvu Isaksen, bókavørð um leyst og fast í sambandi við landsbókasavnið.

Tey bæði siga, at hóast knappliga 5.000 lánarar kanska ikki ljóða av so ógvuliga nógvum, so má minnast til, at hetta bert eru skrásettu lánararnir, tvs. teir lánarar, ið lána bókur út av

húsinum.

Ein hópur av fólkum nýtir møguleikan at koma inn á landsbókasavnið og arbeiða ella lesa inni har. Hetta er ein stórir partur av kundaskaranum, men hesin verður ikki skrásettur.

Áðrastaðni er vanligt, at ein sonevndur teljari verður settur upp nærhendis úthurðini, ið skrásetur øll tey, ið vitja bókasavnið. Á tann hátt ber til nágreiniliga at skráseta øll tey, ið nýta bókasavnið, bæði tey, ið lána bókur út av húsinum, og tey, ið gera nýtslu av tilboðunum á sjálvum savninum.

Hetta halda tey bæði kundi verið ynskiligt at havt eisini á landsbókasavninum, tí so kundi ein betri heildarmynd fingist av, hvussu stór vitjanin á savninum var um árið.

Mest yrkisbókur

Men hvat lána fólk so yvirhøvur?

Jú, fyrst og fremst má sigast, at tað eru yrkisbókur. Broytta skúlaferkið hevur gjørt tað alt meiri vanligt, at arbeiðið verður við »projektum«. Hetta krevur ofta serligan lesnað, sum í mongum førum bert finst á bókasøvnunum.

Eitt annað, ið eisini ávirkar vitjanina á bókasøvnunum er, at í dag er alt meiri vanligt, at bert fáar bókur verða keyptar til ávís evni, og so verður heiti á næmingarnar – og roknað við – at tey útvega sær restina av upplýsingunum frá bókunum, tey leita sær fram á bókasøvnunum.

Hetta er sjálvandi mest galdandi fyri næmingar, ið eru komnir úr fólkaskúlanum, og eru í miðnámsútbúgving og hægri lestri.

Tvs. frá student og fram eftir.

Hetta merkir sjálvandi, at tørvurin á bókasøvnnum økst alsamt, og landsbókasavnið hevur eisini brynjað seg til hesa øktu avbjóðingina.

EDV eitt vælsignils

Sum nevnt er stór orka lögð í at leggja bókaheiti inn á telduskipan. Hetta hevur bót munandi um leitimøguleikarnar, eins og hetta hevur lætt avgerandi um. Nú ber til at finna nágreiniliga fram til tað, lánarin ynskir eftir fáum sekundum. Við gomlu skipanini var bert møguligt at finna fram til bókar, og so mátti hyggjast at hvørji einstakari bók. Við telduskipanini kann finnst fram til júst tað evni, ið lánarin ynskir.

Eitt annað, ið hevur økt munandi um møguleikarnar

og hækka tænastustøðið ógvusliga er, at um Internetið ber til at finna fram til bókur um stóran part av heiminum. Tað sigur seg sjálvt, at landsbókasavnið kann ikki liggja inni við øllum bókum, serliga ikki, tá talan gerst um fremmand mál. Men tá er skjótt og lætt at fara inn á Internetið og leita fram eina ávís bók, ið lánarin ynskir.

Tú finnur ikki bert fram til, hvørt bókasavn hevur hesa bók, men tú sæst eisini beinanvegin, um henda ávís bók í lóguni er útlent og um so er, nær tú kanst lána hana – hvar í røðini tú í fall stendur.

Hetta kann spara nógva og drúgva biðitíð.

Fyrispurningar um allan heim

Eitt annað, ið hevur vundið nóg upp á seg, eftir at fólk